

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

50 тиждень
(11–17.12.2023)

Дата випуску:
19.12.2023

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 50 тижень по Україні

- Інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ, включно із COVID-19, становить 433,9 на 100 000 населення, що на 10,2% менше епідемічного порога, розрахованого для України, і на рівні аналогічного показника минулого тижня.
- У 10 (40%) регіонах України зафіксовано регіональне географічне поширення вірусів грипу; в системах рутинного і дозорного епіднагляду частка зразків, у яких виявлено віруси грипу А та В, становить 9,9%.
- Зареєстровано 174 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку грипоподібного захворювання (ГПЗ), інтенсивний показник — 271,5 на 100 000 населення, та 156 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку тяжкої гострої респіраторної інфекції (ТГРІ), пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 3,1%.
- У системі дозорного епіднагляду визначено віруси SARS-CoV-2, парагрипу, RS-віруси, аденовіруси, риновіруси, метапневмовіруси.
- Профілактичні щеплення від грипу отримали 5 542 особи, зокрема 4 095 — із груп медичного та епідемічного ризику.
- Зареєстровано 2 летальні випадки серед пацієнтів з діагнозом «грип»: в одному — визначено фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипіваних, у другому — одночасно фрагменти РНК вірусів грипу типу В та SARS-CoV-2, що підтверджено методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР). В обох випадках пацієнти не мали профілактичних щеплень проти грипу й COVID-19.
- У системах рутинного і дозорного епіднагляду зафіксовано 60 летальних випадків серед осіб із позитивними результатами тестування на антиген SARS-CoV-2.

Резюме з початку сезону по Україні

- З 2 жовтня до 17 грудня 2023 року на ГРВІ перехворіло 1,5 млн людей (4,5%), що на 35,7% більше показника за аналогічний період сезону 2022–2023 років. Частка дітей серед захворілих осіб становить 56,1%.
- У системі рутинного епіднагляду серед позитивних результатів лабораторних досліджень домінують віруси SARS-CoV-2 (92,2%), в інших випадках визначено віруси грипу та інших захворювань респіраторної групи (парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, бокавіруси, метапневмовіруси).
- Зареєстровано 2 летальні випадки внаслідок грипу.
- Проти грипу вакциновано 118 846 осіб, зокрема 73 575 — із груп медичного та епідемічного ризику, що становить 0,9% від загальної цільової групи.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (49 тиждень 2023 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://erviss.org>) Польща і Словаччина повідомили про середню інтенсивність епідемічного процесу, інші країни — про фонову активність грипу.

Про спорадичне географічне поширення вірусів грипу сповістила Польща, про локальне — Словаччина. У Білорусі та Молдові випадки грипу не зареєстровано.

На звітному тижні відомостей про реєстрацію випадків захворювання на грип не надали Румунія і Угорщина (рис. 1).

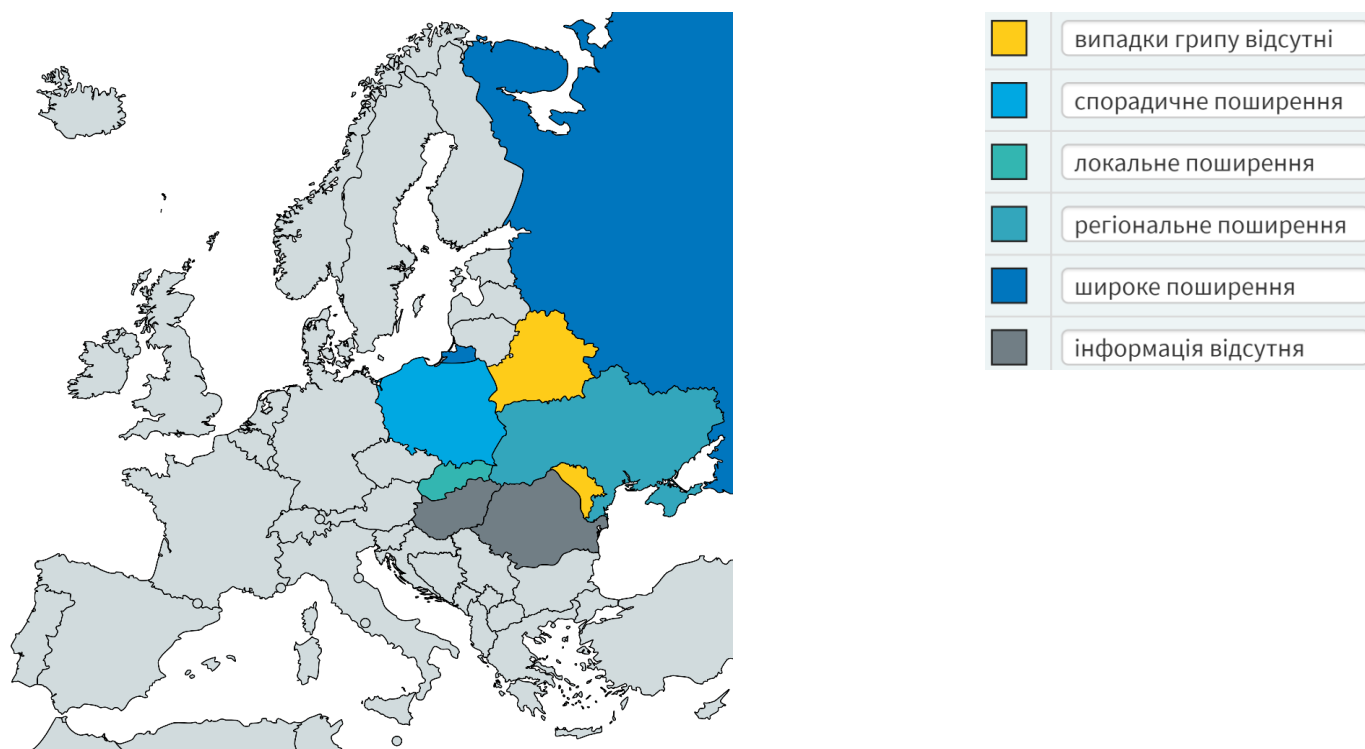

Рис. 1. Географічне поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://erviss.org>), 49 тиждень 2023 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За результатами звітів 25 країн Європи, що на 48 тижні 2023 року взяли участь у моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), в Австрії, Данії, Італії, Нідерландах, Німеччині та Швеції зареєстровано незначне перевищення рівня смертності з усіх причин, а у Швейцарії — помірне. Оцінка від EuroMOMO для європейських країн — учасниць показує підвищений рівень надлишкової смертності у віковій групі від 65 років і старше.

Після тривалого періоду підвищеної загальноєвропейської смертності через пандемію COVID-19 перевищення рівня смертності з усіх причин в інших країнах європейського регіону не зареєстровано (рис. 2). Результати аналізу можуть відрізнятися залежно від країни, включеної до щотижневого звіту, і затримки реєстрації випадків.

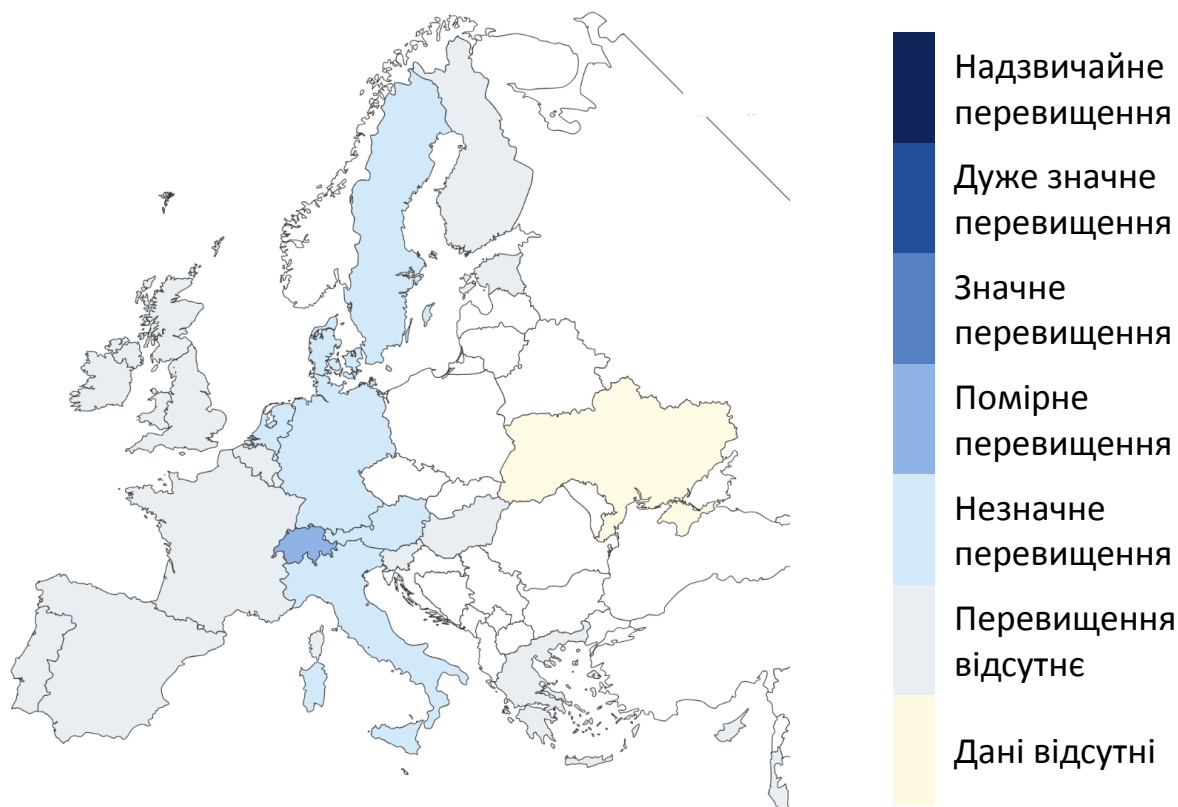

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи зі щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах — партнерах ЕуроМОВО та субнаціональних регіонах, що надають відомості, 48 тиждень 2023 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Дані рутинного епіднагляду за 50 тиждень 2023 року отримано від закладів охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховано на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіли 156 166 осіб, із них 86 561 — діти віком до 17 років (55,4%). Інтенсивний показник захворюваності² становить 433,9 на 100 000 населення, що на 10,2% менше епідемічного порога, розрахованого для України, і на рівні показника минулого тижня (рис. 3).

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

² Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

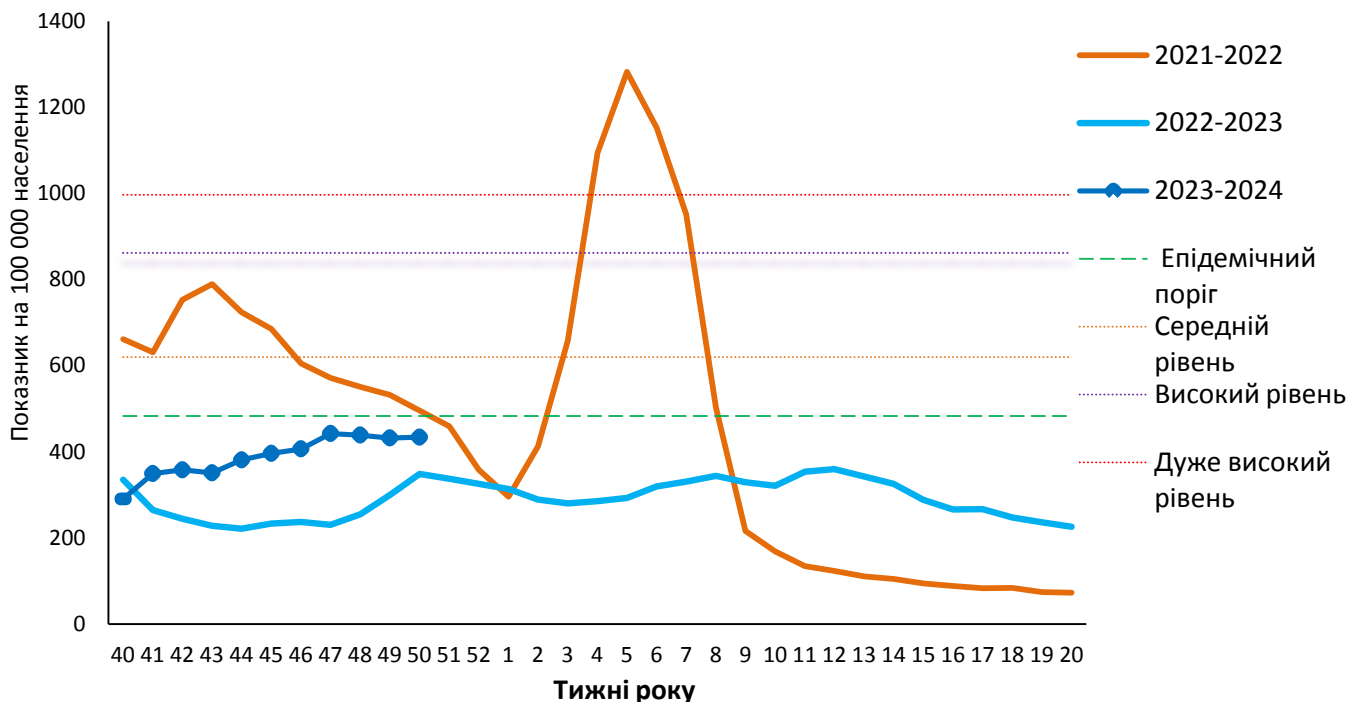

Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, 50 тиждень 2023 року

Значне перевищення епідемічного порога зареєстровано в Чернівецькій області. У Житомирській області епідемічний поріг відповідає середньому рівню. В інших регіонах України ситуація стабільна, зберігається неепідемічний рівень (рис. 4).

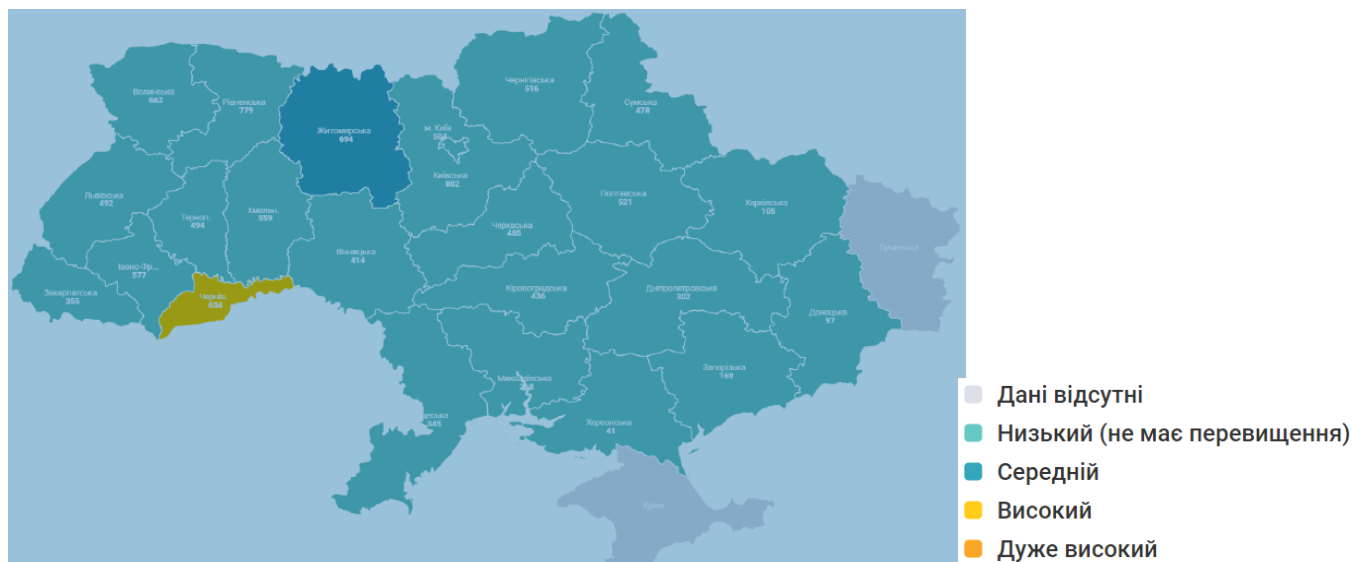

Рис. 4. Розподіл регіонів України за рівнями захворюваності на ГРВІ, 50 тиждень 2023 року

З 11 до 17 грудня було госпіталізовано 4 841 особу (3,1% від загальної кількості захворілих на ГРВІ), із них 2 264 — діти до 17 років (46,8% усіх госпіталізованих). За звітний тиждень у Івано-Франківській області зареєстровано летальні випадки внаслідок грипу: в одному — визначено фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипваних, в другому — перебіг грипу, що був спричинений вірусом грипу типу В, ускладнено одночасним захворюванням на COVID-19. В обох випадках пацієнти не мали профілактичних щеплень проти грипу та COVID-19.

За даними рутинного епіднагляду на звітному тижні серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ за допомогою швидких тестів на визначення антигена SARS-CoV-2 виявлено 10 419 випадків захворювання на COVID-19. У структурі ГРВІ питома вага захворюваності на COVID-19 становить 6,7%, що на 4,1% менше попереднього тижня. Госпіталізовано 1 924 осіб, або 18,5% загальної кількості пацієнтів із COVID-19.

За звітний тиждень серед дітей до 17 років зареєстровано 1 241 лабораторно підтверджений випадок COVID-19, що менше на 1,2% порівняно з попереднім тижнем. Медичну допомогу в умовах стаціонару отримали 340 дітей (17,7% госпіталізованих осіб із COVID-19), із них 8 дітей віком 0–17 років потребували перебування у відділенні реанімації та інтенсивної терапії.

За даними рутинного епіднагляду протягом звітного тижня було зареєстровано 60 осіб, які померли із позитивним діагнозом COVID-19; усі померлі старші 30 років.

У системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ під час дослідження зразків матеріалів на респіраторну групу інфекцій від 2 929 пацієнтів у 818 (27,9%) випадках визначено віруси парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси. Віруси SARS-CoV-2 визначено в 754 випадках (92,2% позитивних знахідок).

У 36 зразках матеріалів від 308 пацієнтів із підозрою на грип у 7 областях визначено віруси грипу А не субтиповані та в одному випадку — віруси грипу типу В.

За 50 тиждень проти грипу вакциновано 5 542 осіб, зокрема 4 095 — із груп медичного та епідемічного ризику (рис. 5).

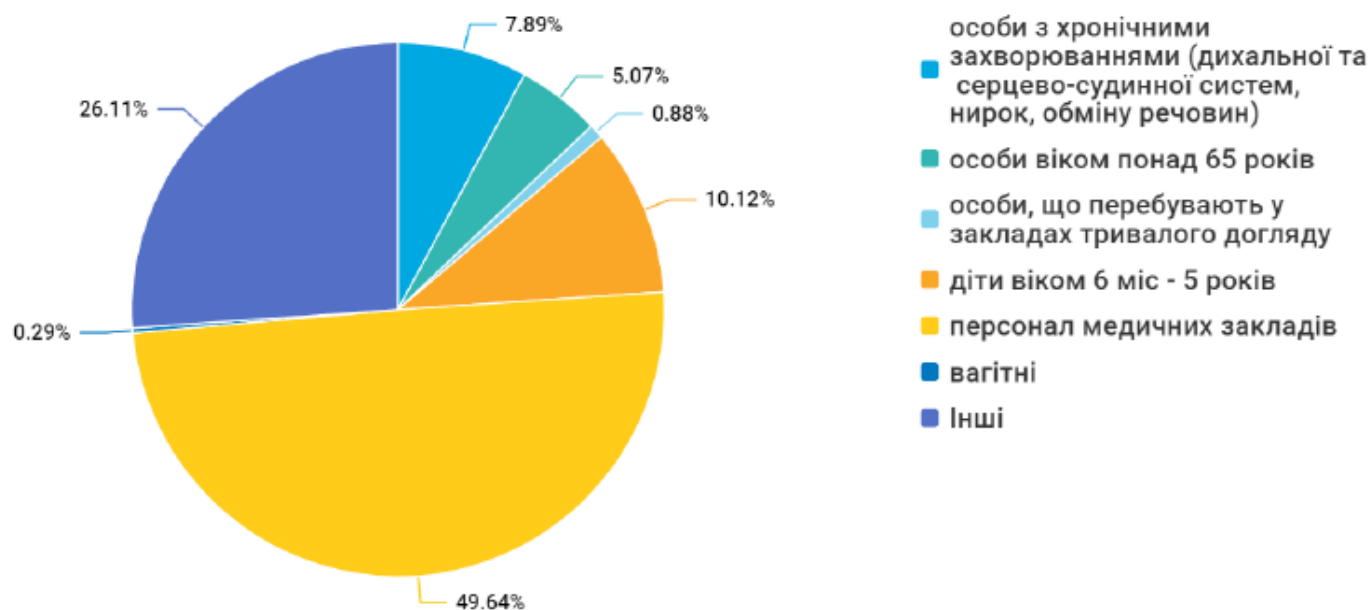

Рис. 5. Питома вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, станом на 50 тиждень 2023 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро і Харків, південь — Запоріжжя й Одеса, захід — Львів, Рівне і Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 50 тижня 2023 року зареєстровано 174 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становить 220,6 на 100 000, що на 7,8% більше показника минулого тижня. Серед дітей віком до 17 років показник захворюваності порівняно з минулим тижнем також зменшився на 22,9% і становить 450,3 на 100 000 населення.

З-поміж 174 пацієнтів із ГПЗ у 73 (42%) було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами дослідження 73 зразків матеріалів у 16 (21,9%) випадках отримано позитивні результати (табл. 1).

З початку епідемічного сезону лабораторно досліджено 746 (43,2%) зразків матеріалів від 1 726 пацієнтів із ГПЗ, отримано позитивні результати у 205 випадках — 27,5% (рис. 6).

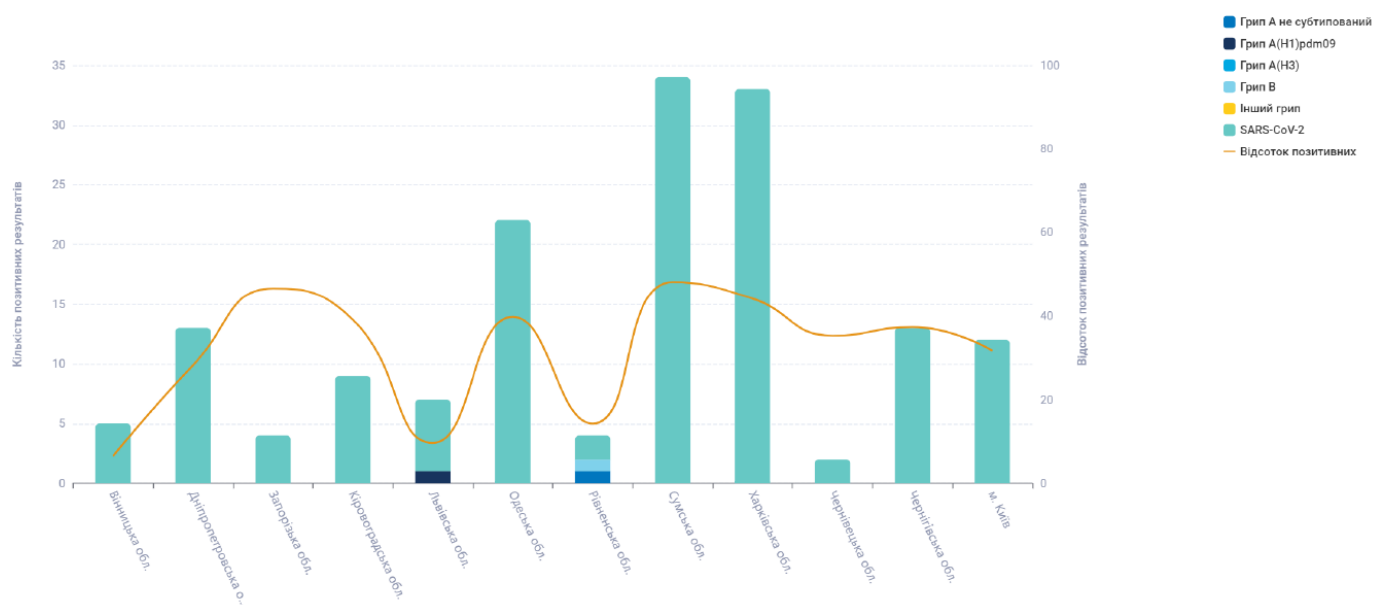

Рис. 6. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024, станом на 50 тиждень 2023 року

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 156 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 71 (45,5%) — діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 3,1%.

З-поміж 156 випадків ТГРІ у 54 (34,6%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 54 зразків матеріалів у 22 (40,7%) випадках отримано позитивні результати. В дозорних лікарнях Кіровоградської, Львівської та Рівненської областей у зразках матеріалів від пацієнтів із ТГРІ визначено віруси грипу А не субтиповані (табл. 1).

З початку епідемічного сезону з-поміж 1 173 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає ТГРІ, лабораторно досліджено 539 (46%) зразків матеріалів. Отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій у 136 (25,2%) випадках (рис. 7).

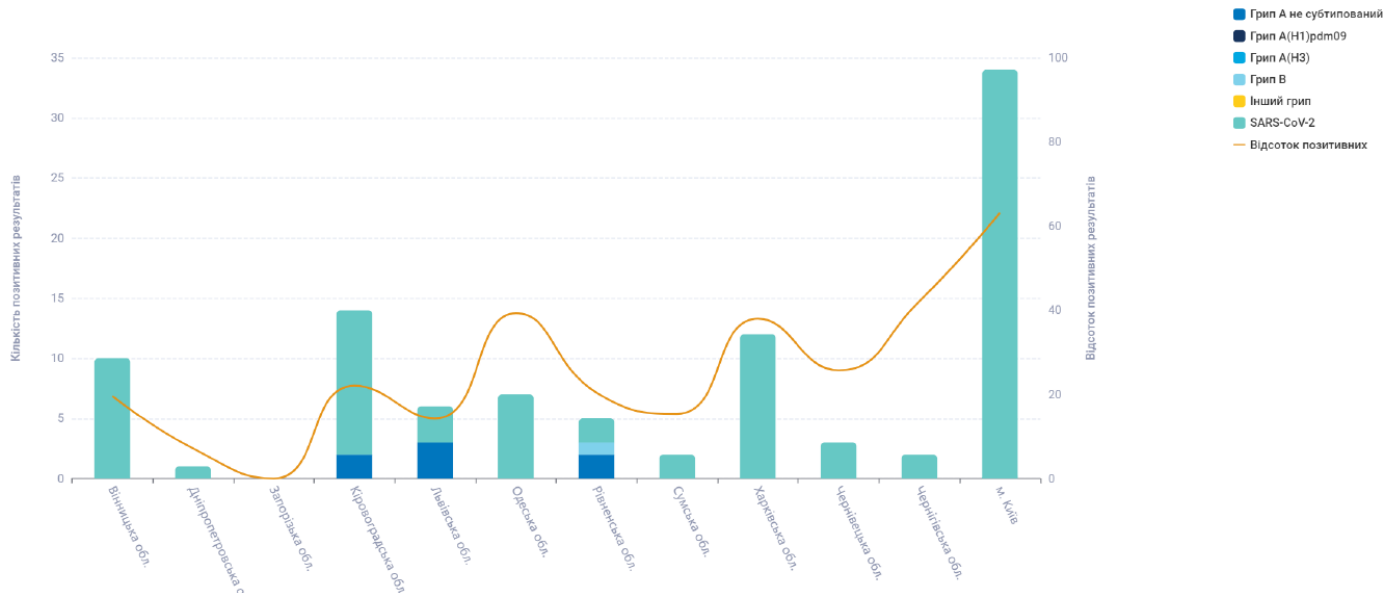

Рис. 7. Результати обстеження осіб із ТГРІ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024, станом на 50 тиждень 2023 року

Таблиця 1. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 50 тиждень 2023 року

Показники	Звітний тиждень		Усього за звітний тиждень	Сезон 2023/2024		Усього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалів	73	54	127	746	539	1 285
Кількість позитивних зразків, абс. знач. (%)	16 (21,9)	22 (40,7)	38 (29,9)	205 (27,5)	136 (25,2)	341 (26,5)
Кількість вірусів грипу, абс. знач. (% від позитивних)	0	6 (27,3)	6 (15,8)	3 (1,5)	8 (5,9)	11 (3,2)
А, абс. знач. (% від позитивних на грип)	0	6 (100)	6 (100)	2 (66,7)	7 (87,5)	9 (81,8)
А(H1)pdm09	0	0	0	1	0	1
А(H3)	0	0	0	0	0	0
А не субтиповані	0	6	6	1	7	8
В, абс. знач. (% від позитивних на грип)	0	0	0	1 (33,3)	1 (12,5)	2 (18,9)
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, абс. знач. (% від позитивних)	16 (100)	16 (72,7)	32 (84,2)	202 (98,5)	128 (94,1)	330 (96,8)
Парагрип	1	0	1	11	8	19
Аденовіруси	4	2	6	18	6	24
RS-віруси	0	3	3	6	14	20
Риновіруси	0	1	1	13	5	18
Бокавіруси	0	0	0	2	2	4
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	1	0	1
Метапневмовіруси	4	2	6	8	6	14
SARS-CoV-2	7	8	15	142	87	229
Інші респіраторні збудники	0	0	0	1	0	1